

**Wyrok Sądu Najwyższego
z dnia 28 kwietnia 1925 r.
sygn. akt III Rw 635/25**

Gotówki jaka została zleceńbiorczy po wykonaniu zlecenia, nie należy uznać za przyjętą w depozyt, chyba że przemawiają za tym szczególne okoliczności sprawy.

Sąd Najwyższy jako sąd rewizyjny
pod przewodnictwem sędziego Sądu Najwyższego dra Barańskiego,
a w obecności sędziów Sądu Najwyższego, dra Mierzyńskiego i Fedyńskiego jako sędziów,
w sprawie Józefa Turleja i Anieli z Bączków Turlejowej, właścicielki realności w Sufczyńie, obecnie w Chicago, powodów, zastąpionych przez adwokata dra Gałęckiego,
przeciw Franciszkowi Bączkowi, gospodarzowi w Sufczyńie, pozwanemu, zastąpionemu przez adwokata dra Klimeckiego,
o zapłatę sumy 610.450 marek polskich z.p.n.¹,
wskutek rewizji powodów od ustępów 1. i 2. wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie, jako sądu odwoławczego, z dnia 22 stycznia 1925 r., sygn. akt Bc II 555/24, którymi na odwołanie powodów zatwierdzono wyrok Sądu Okręgowego cywilnego w Krakowie z dnia 19 września 1924 r., sygn. akt Cg Ia 979/21,
na posiedzeniu niejawnym orzekł:

nie uwzględnić rewizji.

Uzasadnienie

Zatwierdzający wyrok odwoławczy zaskarżają powodowie z przyczyn rewizyjnych § 503 pkt 3 i 4 k.p.c.² jednakże niesłusznie.

Pierwsza z nich nie jest wywiedziona ustawowo, nie wykazano bowiem żadnej sprzeczności z aktami w rozumieniu § 503 k.p.c., natomiast powodowie podają w wątpliwość ustalenia faktyczne przyjęte przez niższe sądy za podstawę wyrokowania, co nie jest już dopuszczalne w postępowaniu rewizyjnym (§§ 498, 513 k.p.c.). A zatem nie na podstawie zeznań powodów, którym widocznie nie dano wiary, tylko na zeznaniach świadków i znawcy oraz na zeznaniu dowodowym pozwanego należy oprzeć rozpoznanie sprawy. Z wyniku tych dowodów okazuje się

¹ Znaczenie nieustalone.

² Austriacka ustawa z dnia 1 sierpnia 1895 r. o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych (Procedura cywilna), Dz.U.P. 1895 poz. 113.

niewątpliwie policzone przez pogramę że wydatki na zarząd nabytej dla powodów realności oraz wynagrodzenie za jego pracę i starania są umiarkowane i raczej za niskie, a powodowie nie chcą widocznie uwzględnić zmiany wartości i spadku waluty, jeżeli utrzymują, że zarząd realności kosztował więcej, niż cena jej nabycia.

Pod względem oceny prawnej (§ 503 pkt 4 k.p.c.) nie wykazuje wyrok zaskarżony żadnego błędu. Na podstawie ustalonego stanu sprawy nie można podzielić zapatrywania, czy też nawet błędnego przekonania powodów, jakoby z działania pozwanego wynikała dla nich jakakolwiek szkoda, przez pozwanego zawiniona. Niedogodne oczywiście dla powodów zarekwirowanie części ich domu na pomieszczenie posterunku Policji Państwowej nastąpiło jak wykazują akta nr 1686/21, na doniesienie zwierzchności gminnej w Sufczyńce z 22 lutego 1921 r., numer 34, nie można zaś przyjąć, aby Zwierzchność gminna nie miała wiadomości o właściwym stanie własności tego domu, gdyby więc nawet prawdą było, że pozwany podawał się za właściciela, co nie zostało udowodnione, to okoliczność ta mogła służyć także do ochrony interesu powodów a przyczyną zarekwirowania mieszkania mogły być raczej względy rzeczowe, jak nieobecność powodów - oraz, że mieszkanie było faktycznie niezajęte.

Gotówki pozostałej w ręku pozwanego po nabyciu dla powodów realności a potrzebnej na jej zagospodarowanie nie można uważać za przyjętą w przechowanie, potrącenie zatem wydatków z tej sumy nie jest przeciwne ustawie (§ 1440 ABGB³). Fakt nabycia przez pozwanego realności dla powodów i prowadzenie jej zarządu, ku ich widocznej i przeważającej korzyści, uzasadniają prawnie roszczenie pozwanego o zwrot kosztów i nakładów wedle przedłożonego rachunku (§§ 1039 i 1037 k.p.c.), który zbadany szczegółowo przez sąd, nie przedstawia się wcale wedle poczynionych ustaleń jako fikcyjny i nierzetelny.

Gdy więc podniesione przyczyny rewizyjne nie zachodzą, nie można tej rewizji uwzględnić.

Orzeczenie o kosztach odpada, gdyż odpowiedzi rewizyjnej nie wniesiono (§ 54 k.p.c.).

[Austriacka ustawa z dnia 1 sierpnia 1895 r. o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych (aust. k.p.c.): 454, 98, § 503 pkt 3 i 4, 513, 1037 1039; Powszechna księga ustaw cywilnych dla wszystkich krajów dziedzicznych niemieckich Monarchii Austriackiej, Wiedeń 1811 (ABGB): § 1440.]

³ Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch für die gesammten deutschen Erbländer der Oesterreichischen Monarchie, Justizgesetzsammlung 1811 nr 946. Oficjalny tekst polski: *Powszechna księga ustaw cywilnych dla wszystkich krajów dziedzicznych niemieckich Monarchii Austriackiej*, Wiedeń 1811, cz. I-III.